



FRANKFORT, den 12. Januarij.

Zijne Koninklijke Hoogheid de prins van Oranje is, onder den naam van Graaf van Vlaanderen, heden alhier aangekomen. Hij vertrekt van hier naar Petersburg.

Van den 13. Januarij.

Men heeft heden de volgende berichten uit Griestr
Den 7. Januarij. Wij hebben keizerlijke brieven uit Moskou tot den 21. December, volgens welke Napoleon de Fransche in de laatste van verdediging was. Missolonghi houdt men dapper en de kapudan-pacha heeft tot dus verre niets uitgevoerd. Zijne vloot kruist tusschen Patras en Missolonghi. Morea is door Ibrahim-pacha daarom allerwege verwoest geworden, wijzigt een gemeente zigt onderworpen heeft. Eene omstandigheid, welke de stemming des volks genoezaam aanduidt.

Den 3. Januarij. De jongste berichten uit Corfu luiden gunstig voor de Republiek. Een legerbeden van 3000 man, door Ibrahim-pacha naar Kerinthie afgezonden, is den 7. December bij Kerinthie door de Grieken geslagen en grotendeels vernield geworden. De beslissende voorvallen bij Salona, van waar de Turken met achterlating van al het geschut en de munitie verdreven werden, belemmeren de operatiën tegen Missolonghi, vermits de selskierg Heschid-pacha, in den rug bedreigt, nauwelijks over de Heff van zijn leger beschikken kan, dat buitendien door desertie aanmerkelijk is verzwakt. De kapudan-pacha, die tusschen Patras en Missolonghi heen en weder kruist, maakt nogtans voorbereidingen tot eenen storm. De heer Stratford Canning zal door het Engelsch eskader in den Archipel tot in de Dardanellen begeleid worden. De Grieken vleijen zich, dat hij te Konstantinopel voor hmaane belangen pleiten zal. — Keizer Alexanders dood was te Corfu reeds bekend.

WEENEN, den 14. Januarij.

Ten gevolge van het tusschen zijne Allergetrouwste Majesteit en hoogstdezelfs oudsten zoon, den Prins Don Pedro d'Alcantara, op den 29. Augustus 1825, te Rio de Janeiro, gesloten verdrag, hetwelk, den 16. November van dat jaar, door zijne Allergetrouwste Majesteit is geratificeerd, heeft Z. K. K. Apostolische Majesteit, op den 31. December ll., den kommandeur Telles de Silva ter audientie toegelaten, wanneer dezelve de eer heeft gehad, zijne geloofsbriefven, als buitengewoon gezant van Z. M. den keizer van Brazilië, aan zijne Ap. M. te overhandigen.

Het heeft Z. K. K. Majesteit behaagd, de navolgende veranderingen in het diplomatieke ligchaam te maken:

De Prins Paul Esterhazy van Galantha, thans keizerl. koninkl. gezant aan het hof van groot Brittannie, die naar Parijs bestemd was, blijft in diezelfde betrekking te Londen.

De voor Londen benoemde gezant, graaf Anton van Appongi, begeeft zich in die hoedanigheid naar het hof van Frankrijk.

De keizerl. koninkl. gezant bij het hof van Sardinië, graaf Rudolf van Lutrow, is door Z. M. tot hoogstdezelfs gezant bij den heiligen stoel benoemd.

De keizerl. koninkl. geheimraad en kamerheer, Fredrik Christian Ludwig graaf Seufft van Pilsach, is tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister bij het hof van Sardinië; en

De keizerl. koninkl. geheimraad, Franz vrijheer Binder van Krieglstein, tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister in Zwitserland benoemd geworden.

PARYS, den 12. Januarij.

Een der ministeriele bladen, na de tijdingen van den opstand te Petersburg gegeven te hebben, meldt het volgende, onder de rubriek van Berlijn, den 4. Januarij: — Men verwacht tijdingen uit de overige deelen van Rusland. De legerhoofden zullen maatregelen nemen, ten einde de stille overgang van den eed van getrouwheid aan Konstantijn tot dien aan Nicolaas het godsdienstig gevoel der Russische soldaten niet beledige en geene treurige gevolgen hebbe. De verzamelde massa's krigsvolk zijn: 1. de bezetting van Petersburg, sterk 30 a 40,000 man; 2. de militaire kolonie in de omstreken van Novgorod, sterk 24,000 man; 3. de eerste armee in de omstreken van Mohilow, Smolensk en Witepsk, onder den generaal Sacken; 4. de Poolse armee, in het koninkrijk Polen, sterk 40,000 man, van welke 12,000 te Warschau, onder Konstantijn; 5. de zuidelijke armee, of van Bessarabie, die zeer sterk is en sinds lang Turkije waarneemt; 6. de militaire kolonie van de Ukraine of Kharkow; 7. de Donsche Kozakken.

De massa der Russische natie bewoont de gouvernementen ten zuiden van Moskou, tot bij Kiow, Pultawa en Kharkow. Uit Moskou ontvangt dit ware middelpunt van Rusland de tijdingen en de impulsien. Indien ongelukkiglijk de tijdingen uit Petersburg onlusten te Moskou veroorzaakten, zouden de meest bevolkte provincien in gisting kunnen geraken.

De hertog Matheus Montmorency is tot gouverneur van den hertog van Bordeaux benoemd. Zoodra dezelve zes jaar oud is, zal hij zijnen post aanvaarden.

PETERSBURG, den 31. December.

Wij leven thans hier zoo rustig, dat wij de voorvallen van den 26. reeds zouden vergeten hebben, wanneer wij niet minder gespannen verwachting den uitslag van het onderzoek daaromtrent konden te ontmoeten. Het batal der in hechtens genomen officieren wordt op 40 geschaal. Het zijn meestal jonge lieden met de hoogste graden der armee. Men vindt onder dezelve wel aanzienlijke namen, doch geen personen van gewigt. — Z. K. H. de grootvorst Michiel is tot lid van den rijksraad benoemd.

De keizerin Maria Fedorovna is genoezaam hersteld. Er komen geene bulletins meer uit.

MOLDAVIË EN WALLACHYË.

De pest rigt groote verwoestingen in deze vorstendommen aan. Volgens officiele berichten, waren in den loop van December in Wallachië reeds twaalf dorpen, alsmede de stad Buzuck, door de plagen besmet, welke overal verscheidene menschen weggeroep had. In Brasilia en Braila zijn insgelijks verscheidene stedsgevallen door de pest, in Sinaï en Silistria heerscht zij bij voortdurend, en op het eiland van den Donau tegen over Jurtukoj zijn allen, die niet gevlugt zijn, daaronder bezwiken. In de yorstad Tatarasch van Jaasij heeft zich de plaag mede geopenbaard. Volgens gedaan onderzoek is zij uit Fokaschan door eenen Moldavieër aldaar overgebracht.

ZURICH, den 26. December.

De eerste verhooren van de raadsheeren Pfiffer en Corragioni hebben op den 27. en 28. dezer plaats gehad. Eene vrij ernstige ongesteldheid van den secretaris der commissie en de festiviteiten, bij gelegenheid van het nieuwe jaar, zullen eenig oponthoud veroorzaken. Het is eene onwaarheid, dat er iemand, die in het proces van Keller gewikkeld zoude zijn, uit Holland aangekomen is of verwacht wordt; maar een Zwitsersche soldaat in Nederlandsche dienst zal ondervraagd worden over omstandigheden, tot dit proces betrekkelijk, waarvan hij kennis mogt dragen.

AMSTERDAM, den 14. Januarij.

Alhier heeft voor de civiele regtbank eene zaak gediend, welke de aandacht van het publiek heeft tot zich getrokken. De heer Haverkamp, commissaris van een weduwen-fonds, scheen met dien post niet zeer vergenoegd, ten minste niet met de wijze hoe hij denzelfden waarnaar, hij had een regiment ontworpen, waarin die heer, natuurlijkerwijze, ettelijke dingen in het reeds bestaande veranderde. Het plan van den heer Haverkamp werd niet aangenomen. Nu ging hij heen en rigt te zelf een ander weduwen-fonds op, waarvan hij directeur werd benoemd. De leden van dat fonds, waarvan hij commissaris was, begrepen nu, dat hij minder de belangen van hetzelfde of kon of zou ter harte nemen. Men raadpleegde en de uitkomst was, dat men den heer Haverkamp zijne demissie aanbood.

Die heer was intusschen niet te vreden met die resolutie. Daaruit is eene actie geboren geworden, welke drie dagen lang onze regtbank heeft bezig gehouden. De heer Mr. Meijer heeft voor, en de heer Mr. Sinderam tegen den heer Haverkamp gepleit.

Men ziet verlangend de geadjourneerde uitspraak te gemoot, welke nog al van eene fijne kwestie afhangt. Is iemand, die, in hetzelfde wezen, een tweeden post waarneemt, tot zijn eersten onbevoegd?

Met nog veel grootere nieuwsgierigheid wacht men de uitkomst af van eene zaak, die voor de assises zal dienen. Het betreft de makelaars Schaap. Deze, welke in zout deden, hadden van eenen heer Meijnts alhier eene partij zout verkocht, dat in entrepôt lag. De koper gaf zijn naam op Blom en betaalde dadelijk. Etfelijken tijd naderhand, toen dat entrepôt zou bezigtigd worden, was het zout verdwenen. Eene zonderlingheid is het, dat de koper vergeefs gezocht en nergens gevonden werd, alhoewel zijne handteekening aanwezig was.

Op klagte van den directeur der entrepôts, nam de magistratuur kennis van het geval. De eene heer Schaap, van wien men wist dat hij het vermist wordend zout had verkocht, werd voor den register ter instructie geroepen, welke, na afgenomen verhoor, zijn bevel van geleiding in een bevel van bewaring veranderde. Hetzelfde lot stond den broeder des beklagden te wachten; dan juist toen hij ter beurze zou gaan, verwittigde hem iemand van het wedervaren zijns broeders, waarop hij zich uit de voeten maakte. Zijne zaak zal dan als contumace moeten bepleit worden.

De voorziening in cassatie van den bekenden Pattiché, weleet aan de Fransche politie geattacheerd, is van de hand gewezen. Zijn vonnis, van 14 jaren tuchthuis-straf met infamende straf, blijft dus bestaan,

ten ware hij de clementie van den Monarch inroept; waarop echten een man niet veel zal te rekenen zijn, die, volgens het algemeen gebruik, in falsiteiten, mag men zoo spreken; doorkooft is, van ziele in de nacht, deswege gevangen zijnde, dag en nacht studeerde, om de tirt of yew in coupons (het eenige wat hij schaamteloos ziele hem te ontbreken) goed na te kunnen maken.

LEEUWARDEN, den 12 Januarij.

Heeft de treurige ondervinding ons in voorgaande winters vele voorbeelden geleverd van menschen, in het ijs ongelukkig en verdronken, deze wintertijd is niet minder noodlottig door dergelijke ongelukken gevallen. Naauwlijks waren de wateren en stroomingen met ijs bedekt, of alhier in de stadsgracht liet een vader van een talrijk gezin, *Hens Haardorf* genaamd, het leven, terwijl een ander, tot zijne redding hulpvaardig, ter naauwernood den dood ontkwam. Vier dagen daarna vonden twee zestienjarige jongelingen hun graf in het water, terwijl de derde reisgezel, hoewel het doodgevaar ontweker, zijne beide vrienden in het wak gevallen, met den dood worstelend, moest achterlaten. Deze ongelukkigen waren *Jr. N. J. W. van Andringa de Kempenaer*, te Lemmer wonende, de vijfde zoon eenen nog, oven het onlangs treurig afsterven harens dierbaren echgenoots, diepbedroefde weduwe, en zijnen vriend *Petrus Wierdsma*, oudste zoon van den heer procureur-crimineel dezer provincie, door den dood van welken veelbelovenden jongeling, de hoop en verwachting der bedrukte ouders en familie, ten eenemaal vernietigd werd.

Dit rampvel onheil trof daarna den scheepstimmerman *Age van der Werf* van Sneek, die met zijne vrouw en twaalfjarigen zoon nabij de Joure verdronken. Eene dochter van 18 jaren, de eenigst overgeblevene van dit gezin, ontving het verschrikkelijk berigt, en betreurt en beweent nu met de beide tachtjarige moeders harer ouders, deze vreeselijke ramp. Met deze slagtoffers zijn nog anderen in het kort tijdsbestek, dat alhier de vorst is ingevallen, varongelukt, en allen worden door naastbestaanden, vrienden en bekenden, diep betreurd, en velen van hant gevoelen naauwlijks kracht het hevig lijden te torsohen.

Dat toch zoodanige treffende gebeurtenissen, aan elk, die uit noodzaakelijkheid, en aan allen, die uit vermaak zich op het ijs begeven, telken een oogen mogen zijn, ten zij het gevaar, daarmede vergezelt, nimmer te gansing mogten gelaten!

Mengelwerk.

iets over de TER AARDE BESTELLING VAN DEN SCHILDER DAVID EN DE BEGRAVENISSEN IN 't ALGEMEEN.

De beroemde Fransche Schilder *DAVID* is dezer dagen te Brussel overleden. Ofschoon hij gestorven is zonder de Sacramenten te gebruiken en hij alzoo in geen gewijden grond kan ter aarde besteld, noch om lijk dienst in de kerk gebragt worden, zoo heeft zijne familie evenwel goed gevonden, om de stoffelijke overblijfsels van dezen grooten kunstenaar op een lijkwagen door de stad te voeren, voorafgegaan van eenige bannieren, waarop de namen zijner voornaamste schilderijen geschreeven stonden, en gevolgd van eenige trommuzijk en vijf hoeren. Deze trein, waar slechts eene zeer kleine menigte eenig belang in stelde, is langs een grooten omweg tot aan de St. Gudule-kerk voortgegaan, hield toen stil, roud de deuren gesloten, de klok zonder luiers en trok toen weder statiglijk af. Het rijtuig is vervolgens met het lijk in het zoogenaamde doodenhok geplaatst, van waar het nader naar een der kerkhoven, zoo al niet naar *Frankrijk*, zal worden gevoerd.

Deze kleine gebeurtenis geeft aanleiding tot verscheidene overwegingen. In de eerste plaats ontrent de gestrenghed der Priesters, die onverbiddelijk zijn in hun stuk, en misschien volhouden op het oogenblik zelven dat God vergeeft. Van den anderen kant nogtans, is er iets onbillijks in, om de Priesters ten degen aanzien gestrenge verwijtingen te doen; immers, zoo de stervenden de vrijheid hebben, om, zonder dan bijstand der kerk, deze wereld te verlaten, waarom dan zou de kerk verplicht zijn, om voor hem te laten bidden, die geen gebed begeerde, of hen op eene plaats te begraven, die men vooruit weet, dat alleen voor hen bestemd is, welke gelooven of zich om des vredes wille zoo aanstellen?

Over het onchristelijke, dat er altijd in het afwijzen gelegen is, willen wij niet spreken; dat onderwerp is duizendmaal behandeld; maar zoo wij de zaak eenzijdig met een wereldsch oogpunt beschouwen, dan vinden wij, dat de Priesters gelijk hebben, dan komt het ons voor, dat zij hunne saffraan zoo duur moeten houden, als de stervenden hunne peper, dat humane regten gelijk zijn, en gevolgsijk, dat het eene dwaasheid is van alle overblijvenden, om op eene plegtigheid aan te dringen, zoo de overledenen die niet begeerd hebben.

Soms tijds echter gebeurt het, dat het voor de nabestaanden een troost zou zijn, indien zij voor eenen vader of eenen man, voor eene vrouw of een kind, nog eenige gebeden konden verkrijgen van hen, op wie zij hun vertrouwen vestigen, en dan zeker is, het hard, om de kerk gesloten te vinden. Doch het gebeurt ook, dat de nabestaanden slechts uit mode of praalzicht op de verkrijging van kruisen en zegeningen aandringen, of wel, dat zij, zonder prijs te stellen op de plegtigheid van de godsdienst, alleen naar het altaar loopen om geweerd te worden en opzien te haren. In die gevallen is er weinig aan gelegen, zoo zij de deur gesloten vinden. De zwaarigheid ligt dan in de onderscheiding. Wie toch zal altijd kunnen zeggen, met welk oogmerk er behandeld wordt, of het te doen is om zich te vernederen, of om zich te verheffen, om niet en eendragt te bevorderen, of wel om leven te maken en als mishandelde te worden, beschouwd?

He heb een oude vriend, die altoos licht, wanneer eene nieuwe wet, een besluit, reglement of diergelijken, het licht ziet. Hij beweert namelijk, en dit met volle overtuiging, dat elke nieuwe verordening een bijvoegsel is tot een papieren chaos, waaraan eendelijc niemand meer wijs zal kunnen worden; dat men geene wet tot rigtsnoer nemen kan, zonder niet een onnemenlijk getal ampliatien, alteratien (en instructien bekend te wesen, die dikwerf tegenstrijdig zijn; en dat men bovendien geen voorzigtig kan doen, in welk vak het ook zij, zonder aangehaald te worden met een overstroming van besluiten en reglementaire verordeningen: doch (laat hij dan altoos glimlaggende daarop volgen), behalve eenige arme duivels, aan wie al dat papier tot afrikbeeld verstrekt, stoort zich eigenlijk niemand daaraan; de ambtenaren geven hierin het voorbeeld en alles gaat best!

Ofschoon nu het redokavelen van dien ouden knaap geene ernstige wederlegging vereischt, word ik toch menigmaal verbaasd, door de voorbeelden, die hij, tot ondersteuning van zijns geliefkoosde grondstelling, aanvoert. Ik zal er een paar staaltes van geven, die u niet onbekend sijn.

Benige dagen geleden lagde hij mij de *Utrechtsche Courant*, van den 19. December 11, voor, waarin kennis gegeven wordt, dat op den 18. is afgekondigd en van krijgbaar gesteld de *Ordonnantie van den Hoogleeraar meester*. Bij deze ordonnantie, den 7. November 11, geannoteerd, wordt onder art. 12. de betaling van een *havengeld* vastgesteld voor alle verrijnde schippers, die binnen de stad en derzelver jurisdictie eene legende nemen.

Ik zal hem thans vander zelven laten spreken: »Ziedaar (zeide hij) eene nieuwe belasting, die in het studeken *Utrecht*, zonder autorisatie van Zijne Majesteit wordt ingevoerd, lijnregt tegen de bepaling van art. 108. van de Grondwet, kindende als volgt:

»Geene nieuwe plaatselijke belastingen kunnen worden ingevoerd, »zonder voorafgaande goedkeuring des Konings.»

»Eene nieuwe belasting is dit havengeld, einder, want het op de stedelijke begrooting nog nummer in ontvang is gebracht.

»Eens belasting is hetzelfde, want het wordt niet wettelijk gevestigd bij art. 2. van het Koninklijk Besluit van 4. October 1826. (Staatsblad No. 54); onder die onderwerpen, waarop de Plaatselijke Besturen belastingen kunnen heffen; doch zoo daaromtrent nog eenige twijfel bestaan kan, is er een Koninklijk Besluit van 9. April 1826 (*), houdende nadere explicatien dienaangaande, en waarvan onder anderen het 2de artikel aldus luidt:

»Dat het onze intentie is, dat alle nieuwe tarieven en reglementen op kaai-, haven-, sluis-, boom-, weg-, poort-, brug- en veer-gelden, alvorens in werking te worden gebracht, aan onze goedkeuring worden onderworpen.»

»Wel nu, hoe vindt gij, dat aan de intentie van Zijne Majesteit in deze beantwoordt is?»

Toen ik hierop niets dadelijk te antwoorden wist, staafde hij door: »Gij zwijgt? gij zijt verwonderd? maar mijn vriend! dit is nu niets; het beste volgt nog:

»Hier is, in de *Utrechtsche Courant* van den 2. Januarij 1826, eene Publicatie, waarbij Burgemeester en Wethouders in aanmerking nemende, dat, bij resolutie van den Stedelijken Raad, d. d. 3. September 11, is vastgesteld, dat, in conformite van Zijner Majesteits Besluit van 28. Julij 1823, de betaling der zoogenaamde poortgelden, met den 1. Januarij 1826 en voortaan zal ophouden, noodig hebben geoordeeld, als eene provisionele maatregel van goede politie; en ter voorkoming van desorders vast te stellen: dat de poorten des Zoutwals en op en des Winters ten tien ure zullen worden gesloten, en de poortgelden niet zal worden betaald, maar dat, na de zoo even gemelde ure, ter voorkoming van desorders, zoo als gezegd is, als eene retributie voor de portiers, om dezelve zoo veel te meer actief en op de opensluiting attent te maken, door ieder voetganger, zonder onderscheid van persoon, zal worden betaald vijf Centen en voor ieder rijtuig (de personen daaronder gerekend) tien Centen.

Aardig is het nu, hiernede te vergelijken het Koninklijk Besluit van 28. Julij 1823 (*), in conformite met hetwelk (zoo als men ons diets wil maken) thans gehandeld wordt. Hetzelve is van den volgenden inhoud:

»Wij WILLEM, enz.,

»Hebben goedgevonden en verstaan:

1.º. » Aan de steden en gemeenten, alwaar thans poortgelden geheven worden, welke door ons nog niet bepaaldelijk zijn toegestaan, te vergunnen, om met de heffing daarvan voort te gaan, uiterlijk tot en met den laatsten December 1823; onder bepaling, dat de steden en gemeenten, welke zoodanige heffing later volstrekt nog noodig mogen hebben, tot stijving van derzelyer plaatselijke financiën, tijdig vóór den 1. Januarij aanstaande, ons daartoe de vereischte Reglementen en Taksen ter goedkeuring, op de gewone wijze, zullen moeten aanbieden; in welke Reglementen eene met de plaatselijke omstandigheden bestaansruimte zal moeten worden in acht genomen, en de gelegentheid vrij gelaten, om ook des nachts, zonder merkbaar oponthoud, door de stad te kunnen komen, terwijl in dezelve geene personele gunsten zullen mogen voorkomen, geen onderscheid zal mogen plaats hebben tusschen vreemdelingen en ingezetenen, en de vrijstellingen daarin op eenen billijken grondslag zullen moeten rusten. Zullende in de steden en gemeenten, welke in gebreke mogen blijven, om binnen den gestelden tijd de bedoelde Reglementen en Tariieven in te zenden, of

(*) Bijvoegsel op het Staatsblad, 6de Deel, 2de Stuk, pag. 829.

(†) Bijvoegsel op het Staatsblad van 1823, 10de Deel, 1ste Stuk, pag. 525.

»niet mogten aantoonen de opbrengst van poortgelden te behoeven, tot »stijving van derzelve plaatselijke financiën, de heffing dier poortgelden »met den 1. Januarij 1824 als vervallen worden beschouwd.»

»Uit de aangehaalde stukken blijkt het dus, dat in de stad Utrecht, gedurende twee jaren (1824 & 1826), poortgelden, zonder autorisatie, tegen den uitdrukkelijken gemanifesteerden wil van den Koning zijn geheven; dat men dezelve eindelijk met primo Januarij 1826 heeft afgeschaft; doch, ofschoon de publicatie zegt, dat *geenerlei poortgeld meer zal worden betaald*, thans nog een wijtge timmer- of andere ambachtsman, die, wegens aangenomen arbeid of anderzins, tot even na tien ure in de stad heeft gewerkt, en in eene van de uitgestrekte voorsteden woont, omdat aldaar de huishuur heter-koop is, bij voortdoring een voor hem bezwarend poortgeld, *ter voorkoming van disorders*, zal moeten voldoen; met dit onderscheid alleen, dat hetzelfde, niet zoo als voorheen, ten behoeve van stads kas, maar ten voordeele van een tragen portier zal verstreken, *om dezelve zoo veel te meer actief, en op de opensluiting attent te maken*; alhoewel deze een traktement geniet, dat hem in staat stelt tot het houden van een knecht.»

»Wetnu, Vriend, wat zegt gij? Kan men dit al dan niet een *wassen neus* noemen?»

Mogelijk, Mijnheer de Redacteur! weet Urd. mij raad te geven, wat ik dien onzen Knorpot op dit alles zoude kunnen antwoorden; ik weet het waanlijk niet.

B A L L E T T E N.

De oorsprong der Schouwburgen is bekend: de Grieken hadden tot oogmerk met dezelve, hunne heldendaden en opofferingen aan het Vaderland te vereeuwigen. Dat doel kwam overeen met hunne staatkunde en krijgswezen. Zij kenden geen diplomatiek, en een MARILLION of GROTIUS ware bij hen even zoo nuttig geweest als een kegelspeler, gelijk zich MALHERBES uitdrukte; uitgenomen hunne *Stratagemata* (men kent het werk van FRONTINUS, hetwelk dien titel voert) was hun krijgswezen inderdaad physische sterkte. Het kwam er dan zeer op aan, zich midden onder de rijen der vijanden te durven werpen, om eene voor de goede zaak nuttige afleiding te maken en een' roemrijken dood te vinden.

Vandaar, dat die Schouwburgen, bestemd om dergelijke gevoelens bij eenigen te doen ontstaan, bij anderen aan te kweken, onder het toezigt wáren van eene strenge magistrale censuur. De stukken werden veelal publiek voorgelezen, en, zoo goed gevonden, met handklap, een' lauwerkranz en talenten beloofd.

Bij ons moderner, heeft de Schouwburg dat oogmerk zoo zeer niet; want uitgenomen eenige weinige Vadenlandsche stukken, zijn het meestal tafereelen uit het dagelijksche leven. Men zou het vergeefs trachten te ontkennen uit een' geest van pedantismus, die soms nog rechtoverend gaat, in plaats van reeds vertrappt te wezen; een treurspel, hoe schoon ook berijmd, kan niet dan zeer zelden het nut uitweken, dat een goed toneelspel, in proza geschreven, verkrijgt. Wij weten het toch allen, wij spreken in het gemeene leven niet in verzen, wij zijn doorgaans noch vorsten, noch helden, noch bevelhebbers; maar wij zijn menschen, burgers, echtgenooten, huivaders. De *Andromaché* van RAGINE, de *Adeel* en *Mathilda* (schoon wij de laatste op verre na bij de eerste niet vergelijken) van Mr. WISELIUS, zijn fraai berijmd; maar de *Broedertwist*; maar *Ambroise ou vola ma journée*, hoe eenvoudige, zijn roerender, treffen meer en vallen meer in den omgang en omvang van den gewonen, die toch meest overal wordt gevonden. En zoo bereiken wellicht beide genoemde stukken, in weervul van hunne eenvoudigheid, beter het *aandoenlijke*, door ARISTOTELES reeds als een hoofdoogmerk opgegeven, dan vele treurspelen.

De Schouwburg is bij ons geen school van dapperheid, noch ook van opofferingen aan zijn Vaderland, ten minste niet rechtstreeks. Dezelve wordt eene school der zeden geheeten, en vandaar, even zoowel als om eenigen gestichten voordeel aan te brengen, dat, ook in die dagen, dat men van uitspanningen, meer dan wel nu, eene zonde maakte, dezelve echter en toegelaten en beschermd is. Maar velen zijn er opgestaan, welke met kracht van taal de Schouwburgen gewraakt hebben. Van ROUSSEAU zullen wij maar niet gewagen, welke aan D'ALEMBERT tegen de Schouwburgen schreef, en zelf eene opera (*le Devin du Village*) ging schrijven; maar anderen, die meer consequent waren en meer hunne praktijk overeenkomstig met hunne theorie maakten, hebben de Schouwburgen afgekeurd. Zij hadden gelijk en ongelijk; maar zij dwaalden daarin, dat zij steeds dezen of genen Schouwburg bij hunne spekulatieve redeneringen in het oog hielden, en daardoor de *species* met het *genus* verwarden. De Schouwburgen pleiten wij ook niet vrij; maar wel een Schouwburg, d. i. een Schouwburg in dezelve oorspronkelijk en echt ideaal genomen, *eene school van goede zeden, huisselijke en maatschappelijke deugden*.

Het rampzalig *quaerenda pecunia primum*, reeds door HORATIUS geteekend, heeft van de Schouwburgen vaak eene school van immoraliteit gemaakt; en juist zijn de meest immoreele stukken met de meeste gretigheid huggewoond. Een Theoloogant zou de reden hiervan zoeken in het zedelijk bederf; hij zou gelijk kunnen hebben; maar wij vergenoegen ons, met als bron van dat heilloos iets zijne zucht tot spottelij, en vandaar tot lagchen, op te geven.

De uitwerking intusschen kan niet dan nadeelig wezen. Spreken wij gul uit de borst, is het geen wezenlijke schande, in eene welgeordende Maatschappij, dat er toneelstukken worden vertoond, waarvan een moreel huivader zijne kinderen met alle kracht moet terughouden? En, hoezeer wij ook met ADRIANUS VI. tot onze leus nemen het *libertas sine licentia* (vrijheid zonder losbandigheid), en wij dus geen censuur, uit grilligheid, zullen inroepen, kunnen wij toch den wensch niet onderdrukken, dat er een zeer waakzaam oog gehouden wierd op datgeen, hetwelk ten toon wordt gehangen, daar, waar jong en oud toegang heeft, daar, waar de mensch uit vermaak (eene zoo krachtige drijfveer!) wordt gelokt. Vooral wordt het erg, wanneer men van de Balletten spreekt. Ook hier is eene groote kunst geprofaneerd geworden. Niet alleen is de mensch met spraak begaafd, maar zijne sprakeloze bewegingen zijn soms veel krachtiger nog dan zijne woorden. Geen tong zal b. v. de verachting, de droefheid, enz., uitdrukken als het enkel oog, teregt de spiegel der ziel geheeten. Wat gebruik hebben niet reeds de Onden van hunne mimide gemaakt! Men weet, dat veelal bij hen een redenaar het woord voerde, terwijl een ander, achter hem geplaatst, de daarbij behoorlijke gebaarden paarde. Nu kwam men verder: men wilde de kunst geheel volmaken, en wat men nauwlijks had kunnen gelooven, uitvoeren; men

sprak nu zonder er den mond te openen, d. i. men drukte al zijne gevaarwordingen met enkele gebaarden uit. Ware het hierbij gebleven; men kon het talent Inldigen en het bewonderen hoever de mensch het door oefening brengen kan. Dan helaas! de Pantomime werd nu gebezigd, om onkuische gemoedsaandoeningen voor het gretig oog des aanschouwers te schetsen; en, als ware dit ook nog niet genoeg, de kleedij de kleedij der vrouwen, hunne posturen hun springen, waardoor het oog als in eene zee van wellust baadde; alles droeg bij, alles draagt bij om de Balletten veelal tot eene school van losbandigheid te maken.

Waarom, door middel van de mimiek, geen aandoenlijk tafereel gemaakt; waar het hart spreekt en zich aan anderen laat gevoelen? Waarom geen onschuldigen scherts, al liep er dan een weinig schalkertij onder? Immers kan men met Balletten alles doen, zonder dat wij voor ons kunnen inzien, waarom meest altoos ouders, voogden of andere superieuren om den tuin geleid en bespot en een meisje met de meeste list geschaakt moet worden.

Laat de huivader beslissen, of hij gaarne het crigineel zou willen worden van dat tafereel, hetwelk hem nu soms doet lagchen.

Een eenvoudige, nette, geordende dans, onschuldige scherts, juiste uitdrukking van gemoedsaandoeningen, ziedaar wat, zoo niet direct nuttig, ten minste aangenaam en onschuldig vermakend kan zijn. Edoch, zoo lang het wellustig springen op de toneelen voortduurt, hebben de Aristarchen gelijk en moet elk de Balletten ten hoogste laken, om geene scherperre uitdrukking te bezigen.

ADMINISTRATIE DER GODSHUIZEN.

In eenige artikelen over dit onderwerp, voorkomende in de Arnhemse Couranten van den 9. en 16. April, alsmede in die van den 24. December 1822, onder No. 43, 46 en 154, hebben wij eenige denkbeelden geopperd over de wijze, hoedanig de godshuizen of liefdadige gestichten van derzelve gebrekkige huishoudelijke inrigting gezuiverd en op een meer geregelden en min kostbaren voet zouden kunnen beheerd worden. Tot dat einde hebben wij trachten aan te toonen, dat deze gebreken in het algemeen niet aan de *personen*, welke, onder wat naam ook, het Bestuur over die gestichten uitmaken; maar aan den aard van dat Bestuur zijn toe te schrijven; hetwelk alzo zou moeten veranderd en verbeterd worden. Eene jaarlijksche begrooting van ontvangsten en uitgaven hebben wij als den grondslag dier verbetering doen opstellen, en verder verletei misbruiken willen afsnijden; door de toelage aan Regerenten en den Rentmeester of Administrateur, niet in levensmiddel, maar in geld te verstrekken; mitsgaders door allen landbouw voor rekening der gestichten af te schaffen, en in de benodigdheden, van welken aard ook, door middel van levering bij publieke aanbesteding te voorzien. Voorts zou eene meer nauwe betrekking van die gestichten tot de Gemeentebesturen, door de begrooting aan de goedkeuring der laatstgemelden te onderwerpen, al werden dezelve ook niet uit de plaatselijke kassen gesubsidiëerd, eene heilzame uitwerking, zoo als het ons voorkwam, op den staat en het beheer dier inrigtingen hebben; terwijl wij verder van oordeel waren, dat de leden der plaatselijke Besturen, ten einde geheel onafhankelijk in dezen te kunnen zijn, nimmer te gelijk tot de Besturen of het Regentschap dier gestichten zouden mogen behoren. Eindelijk kwamen ons de voorgestelde verordeningen eenszins strijdig met den wil der Instellers voor, als kunnende deze uit twee oogpunten beschouwd worden: *vooreerst*, wat den geest of aard der inrigtingen betreft; *ten anderen*, wat den vorm of het bestuur derzelve aangaat. Dit laatste dus vatbaar, om naar de behoeften der tijden veranderd of gewijzigd te worden, zonder aan het wezenlijke doel der stichting eenszins te kort te doen.

Wat aangaat de stelling, dat de leden van de Gemeentebesturen van het lidmaatschap van het bestuur over de godshuizen of liefdadige gestichten moeten zijn uitgesloten, ten einde deze aan een vrij en onafhankelijk toezigt te onderwerpen; dezelve is, bij de laatst vastgestelde Regerings-Reglementen voor de steden en het platte land, niet aangenomen. Al heeft de waarheid dan ook in dit geval niet mogen bovendien de herinnering aan dezelve is altijd nuttig en pligtmatig, en dit te meer nog, wanneer wij de voortdoring der misbruiken als het ware gewettigd zien, en dus door gewoonte aan een zekeren gang van zaken allengs in den waan komen, dat het verkeerde recht, en het kwade goed is. Doch wat ook in dit opzigt had kunnen geschieden en niet tot stand gebracht is, het blijft niettemin eene wenschelijke zaak, dat de bedoelde stichtingen aan het formeren eener begrooting onderworpen worden. Hoe eenvoudig het denkbeeld daarvan wezen moge, schijnt het echter onze voorouders aan genoegzaam alle toepassing van hetzelfde op publieke administratiën ontbroken te hebben. Uit vreemde handen is ons dezelve overgebracht en gelukkig tot eene regelmaat van betere huishouding en spaarzaamheid in de meeste openbare inrigtingen ingevoerd. Alle Gemeentebesturen, hetzij stedelijk of landelijk, Besturen van kerkelijke gebouwen, hier en daar ook reeds diakonien en godshuizen, hebben de begrooting aangenomen of moeten aannemen. Deze instelling is het voortbrengsel van den lateren tijd, en zoo nauw verbonden met de meer ontwikkelde beginselen eener gezonde staathuishoudkunde, dat men dezelve ongetwijfeld voor een bewijs mag houden, dat wij in deze wetenschap zeer ver vooruit zijn gegaan. Zij is het punt, van waar alle overige verbeteringen moeten uitgaan, de grondslag, waarop die rusten moeten, en de eerste schakel, waaraan zich alle volgende veranderingen noodwendig moeten vasthechten. Want het opmaken van begrootingen, eene raming voor het volgende jaar zijnde van hetgeen waarover men te beschikken heeft, en wat men noodig zal hebben, moet uit den aard der zake meestal een te kort doen voorkomen, door spaarzaamheid te betrachten of bij voorraad geschikte middelen tot dekking uit te vinden. Het vordert eene geheele openlegging van zaken tot ontcijfering der verschillende inkomsten en uitgaven, en heeft dus noodwendig ten gevolge, dat men juist kan oordeelen over de noodzakelijkheid der te maken kosten, over de wijze, hoedanig daarin het voordeeligt kon worden voorzien, over eene voordeelige aanwending van penningen of eigendom; wijders, dat men over eene reeks van jaren een meer geregeld overzicht over de verschillende objecten van ontvangst en uitgaaf verkrijgt, tot nuttige vergelijkingen wordt in staat gesteld, dat alle ongeregeldeheden in het huishoudelijk beheer en alle verduisteringen aan het licht moeten komen. Ik durf als zeker vooronderstellen, dat, zoodra men er toe overgaat, dan ook klaarlijk zal blijken, hoe nadeelig het voor de financiën dier gestichten is, een eigen landbouw te drijven, of te gedoogen, dat de Rentmeester zulks doet; mitsgaders, hoe verkeerd en verderfelijk het is, dat vele derzelve, nog even als een Staat of Maatschappij op zich zelve uitmakende, bijna geheel en al in hare eigene huishoudelijke behoeften voorzien. Zoodanige huishouding heeft vele onvermijdelijke kosten van bedienden, van gereedschappen, van lokalen, van materialen, van verwerking en andere noodzakelijke behoeften te dragen, die nog moeten vermeerderd worden door het bederf, het verlies of de verduistering van de zaken, die dezen omslag noodwendig vergezellen. Deze schade zou vermeden worden, door deze afzondering uit de gewone Maatschappij te doen ophouden, en dus in plaats dezer ei-

gene huishouding (van midde-eeuwsche herkomst) alle levensmiddelen en andere noodwendigheden bij publieke aanbesteding te doen leveren. Naar het aantal verpleegden berekend, zou de hoeveelheid van alle behoeften niet meer dan het juist noodige bedragen, en derhalve de weg zijn afgesneden; dat er niet, gelijk tegenwoordig, uit den huishoudelijken voorraad een verkeerd gebruik worde gemaakt. Waar de voordeelen van Regenten tot dus verre in levensmiddelen bestaan, konden die vervolgens, naar geldwaarde berekend, op de begrooting worden gebracht. De uitvoering der laatstgemelde zou echter niet alleen omtrent dit punt van veranderende huishoudelijke inrigting van invloed zijn; maar hoogstwaarschijnlijk ook op den geheelen verkoop der landerijen. Want eenmaal op een beter finantiestelsel indachtig geworden, en bij het telken jare opzettelijk overwegen der belangen dezer inrigtingen, het oog vestigende op de wezenlijke gesteldheid der bezittingen, derzelver kostbaar beheer en zuiver inkomen, zou alligt het schadelijke der vaste eigendommen voor publieke Administratie worden ingezien. Als men in rekening brengt het onderhoud van huizen, dat van landerijen, de belastingen, de kosten van toezigt en onvoorziene rampen of de schade van prijsvermindering der produkten, dan geloof ik met grond te mogen aannemen, dat slechts een derde gedeelte van de opbrengst het zuiver inkomen dier bezittingen uitmaakt, zoo dat deze gestichten zich in al dien omslag en kosten gewikkeld hebben, om twee derde gedeelte te doen verloren gaan.

Het is zonnklaar, dat eene eenvoudige geldbelegging op hypotheek of in nationale schuldbrieven dit verlies geheel zou kunnen voorkomen, en tevens vele tegenwoordige innerlijke gebreken en misbruiken, aan het bestuursverband verbonden, van zelve zou doen vervallen. Het is inderdaad een zonderling verschijnsel, dat nog vele dezer stichtingen, even als van de algemeene Maatschappij uitgesloten, zich niet in den thans genoegen algemeen vorm van administratie gevoegd hebben, welke niet den graad onzer beschaving en den aard onzer regering zoo geheel overeenkomstig is. De gehochtheid aan het oude zal intusschen niet weinig bijdragen, om het op den bestaanden voet te doen voortduren; het eigenbelang zal ook het zijne er aan toebrengen, en enkele beter gezinden wagen het niet, tegen den stroom op te werken. Voor zoo ver deze inrigtingen uit de plaatselijke kassen ondersteund worden, zijn deszelfs volgens art. 75 van het stedelijk Regerings-Reglement, en art. 40 van dat voor het platte land, verplicht, derzelver begrooting aan den raad over te leggen. Deze artikels gewagen hiervan op eene wijze, volgens welke het opmaken der laatstgenoemde als eene algemeen bestaande instelling of gewoonte in deze stichtingen voorondersteld wordt. Daar deze vooronderstelling echter op verre na niet algemeen bewaarheid wordt gevonden, zonden de plaatselijke Regeringen, die bij art. 93 van het eerste Reglement en bij art. 68 van het andere de bevoegdheid is toegekend, om met gemeen overleg der Administratie dier inrigtingen verbeteringen in dezelve tot stand te brengen, deze magt kunnen gebruiken tot de invoering van begrootingen, die in het vervolg de eenige rigtsnoer voor de inkomsten en uitgaven zouden worden, en daardoor te gelijk ook invloed op de wijze van bestuur en huishoudelijke inrigting zouden hebben. Voor zoo verre de gestichten aangaat, welke niet worden gesubsidieerd, neemt de plaatselijke regering alleen de Rekening op. Doch het is mij alreeds voorgekomen, dat in het opnemen en arresteren eener rekening van eenige publieke administratie eene groote nietigheid is gelegen, zoo de Autoriteit, daarover staande, niet te voren is gekeurd of geraadpleegd over den aard en de noodzakelijkheid der uitgaven, en dus, in andere woorden, het recht niet bezit, om dezelve toe te staan of te weigeren. Zonder deze magt of bevoegdheid, wordt het afhooren eener rekening eener bloote vergelijking van de kwitantien met de posten van uitgaaf, op de rekening gebracht. Over den inwendigen inhoud, of waarde dezer posten, kan dan geene beoordeeling te pas komen, noch ook over eene andere aanwending, van penningen, of eenige verandering in de wijze van bestuur; daar toch de uitgaven reeds gedaan zijn, en hebben kunnen of mogen geschieden, zonder voorafgaande toestemming. Het geldt dan alleen den uiterlijken vorm, en niets meer. Er ligt alleen eenige klein en invloed in deze verrigting, zoo de posten van ontvangst en uitgaaf met een daarvoor bepaald rigtsnoer kunnen vergeleken worden: in andere woorden, wanneer die posten vooraf zijn overwogen en toegestaan, en daartoe op eene begrooting gebracht, vastgesteld door de plaatselijke Regering. Het afhooren der rekening wordt dan de controle op zelve. Zonder het bestaan eener begrooting, heeft het Bestuur dezer gestichten geene autorisatie noodig tot het doen of bepalen der uitgaven in het algemeen. En aan zekeren sleur gewoon, volgt het eene naar het andere, zonder eenig object, veel minder het geheel opzettelijk vooraf in overweging te nemen. Maar gelijk de begrooting in het algemeen, als eene autorisatie tot betaling kan worden aangemerkt, zoo is het klaar, dat niet in de rekening alleen, die toch enkel bevat hetgeen reeds verlopen of geschied is, maar voornamelijk in eertgemelde of liever in beide een invloed moet gelegen zijn, die de innerlijke gesteldheid dezer gestichten zou kunnen verbeteren.

Vraagt men misschien, waartoe die veranderingen, wanneer de gestichten door geene subsidien te vragen, toonen hunne kosten van beheer en inrigting op den van ouds gebruikelijken voet te kunnen goed maken? Dan is het antwoord, dat men door meerdere spaarzaamheid een grooter aantal verpleegden zou kunnen opnemen, en in staat zou zijn, om voor krankzinnigen en zieken betere inrigtingen, dan die er tot dus verre bestaan, daar te stellen.

De ondergeteekende geeft hij dese dankbaar bericht, dat hij nader voor de kinderen van Marck heeft ontvangen: Van den Heer te Arnhem, die onbekend wil blijven f 7. Van eenen Menschenvriend te Arnhem, f 4. Door bezorging van den Heer J. P. D. J. te Dordrecht, van een Huisgezin te Leiden, f 2.50. — Te samen f 18.50.

Arnhem, den 16. Januarij 1826. C. A. THIEME.

ARNHEM, den 17. Januarij.
Het water is hoog in den Rijn aan de Paal:
Den 16. Jan. 1 El 0 Palm 5 Duim; gewassen 6 D. gevallen 5 D.
Den 17. dito. 1 El 1 Palm 5 Duim; gewassen 6 D. gevallen 10 D.

§ § § BURGEMEESTER en ASSESSOREN der Gemeente van BEMMEL, Provincie Gelderland, zullen daartoe geauthoriseerd, op Zakardag den 4. Februarij 1826, des namiddags ten twee uren, in het Gemeente-Huis te BEMMEL, onder nadere approbatie van Hun Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, aan den minstaanhemenden aanbesteden: Het BOUWEN van een geheel NIEUW SCHOOL-LOKAAL, met de Leverantie van alle de daartoe benodigde MATERIALEN;

Waarvan het Bestek en Teekening ter lezing en visie ligt in het Gemeente-huis voornoemd, alwaar, en bij den Burgemeester, nadere onderrigting is te bekomen.

Bemmel, den 11. Januarij 1826.
Burgemeester en Assessoren voornoemd,
J. F. DE RANITZ,
Ter Ordonnantie van dezelve,
J. TEN HIETBRINK,
Secretaris.

§ § § Mr. JACOB NYHOFF, Notaris te Arnhem, is van meening, op Donderdag den 26. Januarij 1826, des avonds ten vijf ure, ten huize van den Kastelein M A Y E N, in de Harmonie, op de Schoolplaats, te Arnhem, publiek te veilen, en 14 dagen daarna, zijnde Donderdag den 9. Februarij deszelven jaars, ter zelve uur en plaatse, finaal aan den meestbiedenden te verkoopen:

Een HUIS en POTTENBAKKERY, met daartoe behorende GEBOUWEN en TUIN, een en ander zeer voordeelig staande en gelegen buiten de Rijnpoort der Stad Arnhem, aan de Rivier den Rijn, naast het Erve van den Heer P U L S E R S.
Nadere informatie, mede nopens de veil-conditie, zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris NYHOFF, in de Bakkerstraat, te Arnhem.

§ § § UIT DE HAND TE KOOP, op de te aanvaarden, van HEEREN HUIS, de Kleine Ziekenhuis, waarin vijf BENEDEN- en twee BOVENKAMERS, waarvan zes Behangen en de meeste met Stookplaatsen voorzien, DIENSTBODEN-KAMER, ruime ZOLDER en groote KEUKEN, met Room, twee KELDERS, en alle verdere vereischte Commoditeiten; voorts ACHTERHUIS met STALLING voor een Paard, en aangelegd TUIN met exquisite VRUCHTBOOMEN, op het vrolijkst en aangenaamste van het Dorp Brummen, nabij de Kerk, en aan den Straatweg, een uur van Zutphen gelegen.
Met vrachtfrije Brieven te bevragen bij den Notaris p. KRUYFF, te Brummen.

§ § § Men is voornemens, om, in de maand Maart of April dezes jaars, publiek te verkoopen: Het BUITENGOED, DE SVOR genaamd, gelegen te Dodeward, aan de Rivier de Waal, tusschen de Stroom en Tiel, bestaande in een HUIS, met negen BENEDEN- en BOVENKAMERS, twee ZOLDERS, een TORENTEJE met slaand Gewerk, KEUKEN, KELDERS, KOETS-HUIS, PAARDEN- en BEESTEN-STAL, DUIVENTIL, enz.; twee TUIJNEN, een BOOMGAARDJE, VISCHVYVERS en GRACHTEN, wijders wel aangelegde LANEN en BOSCH, waarin zeer zware EIKEN BOOMEN, geschikt voor Bergreeden en ander Timmerhout; alles te zamen groot ongeveer 5½ Bander.

Ten aanzien van den tijd en der plaats dezer verkooping, zal nadere Advertentie worden gedaan: — blijvende inmiddels dit Buitengoed uit de Hand te Koop, en is te bevragen bij den Griffier van het Vrederegelt te Arnhem, en P E T E R C R U M, Tuinman op voormeld Buitengoed.

§ § § TE HUUR, om tegen Mei aanstaande, of vroeger, te aanvaarden: Een aangenaam, en tot de Jagt en Visscherij bijzonder wel gesitueerd BUITENGOED, bestaande in eene Kapitaal HEEREN HUIZINGE, voorzien van acht BENEDEN- en elf BOVENKAMERS, alle wel geplafonneerd en zindlijk Behangen, waaronder zelfs zeer spatieuse SALONS, een ruim geplafonneerd VOORHUIS, met Marineren Vloer, ruime ZOLDERS met Domestieke Kamers, KELDER, KEUKEN en PROVISIE-KELDERS, voorts STALLING voor twaalf Paarden, groote REMISE, TUJGEN- en KOETSIERS-KAMERS, en HOOIZOLDER; uitgestrekte TUIJNEN, met exquisite VRUCHTBOOMEN, aangename WANDERIJNGEN en Vischrijke VYVERS, welke laatste met de Riezen de Berkel (die voor dit Buitengoed heenloopt) correspondeeren; hoerbied dit Goed een heerlijk uitzigt over uitgebreide Korenvelden, en in het verschiet liggende Bergen; en is gelegen op een kwartier uurs afstand van de Stad Lochem en drie uren van de Stad Zutphen.

Iemand hiertoe inclineerende, addressere zich in Persoon, of met vrachtfrije Brieven, aan den Boekverkooper W. C. WANSLEVEN, te Zutphen.

§ § § Men vraagt in H U U R, tegen primo Februarij of Maart 1826, een HUIS met een TUIN, waar in vier of vijf KAMERS, KEUKEN en KELDER, in de environs van Arnhem of Wageningen, in het Dorp Barneveld, t. Sicht van Utrecht, of in de nabijgevoemde Steden, met opgave der Huur. Iemand hierop reflecterende, addressere zich met geïrankeerde Brieven, onder letter G., bij den Boekhandelaar L. VAN ES, in de Kalverstraat, te Amsterdam.

§ § § In eene Kruideniers-Affaire te Arnhem, wordt, tegen Mei aanstaande, gevraagd, een W I N K E L, met DIENDE of LEERLING, op zeer aangename nelijke Conditie. — Zich in Persoon of met geïrankeerde Brieven te vervoegen bij den Boekverkooper C. A. THIEME, te Arnhem.

ZUTPHEN. De Gezigtkundige Glazen- en Brillen-slijper MAGNUS MORIS, berigt het geeerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is, van Maandag den 23. tot Donderdag den 26. dezer, bij den Postmeester W E E N I N K, in het Logement den Hollandschen Tuin. Recommendeert zich tot het leveren van eigen vervaardigde en regelmatig geslepen BRILLEN, voor een ieders Gezigt, ten einde hetzelfde tot in den hoogsten ouderdom te conserveeren, en zoo gemelde zich flateeren kan; dat zijne Glazen zoo wel in Brillen als tot andere Gezigtkundige Instrumenten, van de eerste kenners, als de voornaamste Oculisten van ons Koninkrijk, met best succes gebruikt worden; — heeft een best Assortiment van Meutering tot Brillen, van Schuldpad en Zilyer, en waarschuwt het geeerde Publiek voor rondloopers, die Glazen voor de zijnen verkoopen, daar hij zijne Glazen niet in Commissie geeft, niemand daarmede rondzendt en niet uitgaat voor dat hij ontboden wordt.
Woont over Groot Panshuizen, No. 325, te Utrecht.